

Työssäoppimisen toteuttaminen

1

Sisällöt

Määritelmät

Valmistautuminen työssäoppimisen ohjaamiseen

Mitä meidän työyhteisössä voi oppia?

Yhteistyö oppilaitoksen kanssa

Tutkinnon perusteiden merkitys työssäoppimisessa

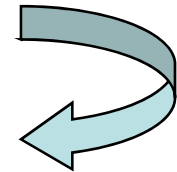
Työssä oppimiseen liittyviä käytäntöjä

Etätehtävät

Oppiminen työssäoppijan työnä

Työssäoppiminen oppimisen muotona

Työssäoppijan ammatillinen kasvu

N Ä Y T T Ä V Ä

Työssäoppimisen toteuttaminen

Tavoitteena on, että

- tiedän eron OPS-perusteisen ja näyttötutkintona suoritettavan koulutuksen välillä ja huomioin sen toimiessani työpaikkaohjaajana
- tiedän työpaikkani keskeiset työtehtävät ja niissä vaadittavan osaamisen
- tunnen työpaikkani ja yhteistyökumppanini välisen työssäoppimisen sopimuksen ja osaan toimia siinä määriteltyjen tehtävä- ja vastuujaon mukaisesti
- tunnen erilaisia työssäoppimisen tapoja
- tiedän mitä tarkoitetaan ammattitaidon hankkimisen henkilökohtaistamisella
- tunnen alan ja työpaikan työsuojelua koskevat määräykset niin, että osaan soveltaa niitä ja kehittää työympäristöä turvalliseksi

N Ä Y T T Ä V Ä

Määritelmiä

Työssäoppiminen

- Osa tutkinnon perusteiden vaatimuksista opitaan työpaikalla.
- Työssäoppiminen on tavoitteellista, ohjattua ja arvioitavaa opiskelua, joka tapahtuu työpaikoilla.
- Ammattia opiskellaan tekemällä työpaikan normaaleja, päivittäisiä työtehtäviä.
- Työssäoppija tarvitsee ohjausta ja opastusta oman aikaisemman kokemuksensa mukaisesti
- Työssäoppija ei korvaa työpaikan henkilöstöä eikä vaikuta heidän työsuhteisiinsa

Nuoret ja aikuiset?

Näyttötutkinto

- Näyttötutkinto on ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa (631/1998) tarkoitettu ammattitaidon hankkimistavasta riippumaton perus-, ammatti- tai erikoisammattitutkinto. Tutkinnon perusteissa määritelty ammattitaito osoitetaan näytöin.

Opetussuunnitelmaperusteinen koulutus

- Nuoret, peruskoulusta tai lukiosta valmistuneet hakeutuvat yleensä yhteisvalinnan kautta oppilaitoksiin opiskelemaan valitsemaansa perustutkintoon. Koulutuksen ohjeellinen kesto on kolme vuotta.
- Ammattiosaamisen näytöt

Yhteistyö oppilaitoksen kanssa

Oppilaitoksen tehtävänä on

- järjestää työssäoppimisen paikat yhdessä opiskelijoiden kanssa
- varmistaa työpaikan edellytykset työssäoppimisen järjestämiseksi
- valmistella ja tehdä sopimukset työntajan kanssa
- huolehtia osaltaan opettajien ja työpaikkaohjaajien koulutuksesta ja verkottumisesta
- huolehtia osaltaan opiskelijoiden ohjauksen ja arvioinnin laadusta
- alueellinen ja paikallinen yhteistyö muiden oppilaitosten kanssa

Tutkinnon perusteiden merkitys työssäoppimisessa

- perusteet ohjaavat työssäoppimisen sisältöjä
- työssäoppija laatii omat opiskelutavoitteensa niiden pohjalta
- perusteet ohjaavat annettavaa palautetta sekä arviointia
- niiden perusteella arvioidaan valmiutta suorittaa tutkinto

Työssä oppimiseen liittyviä käytäntöjä

- Tähän voit listata oman oppilaitoksesi käytäntöjä

N Ä Y T T Ä V Ä

Valmistautuminen työssäoppimisen ohjaamiseen

Etätehtävät

Mitä meidän työyhteisössä voi oppia?

Tehtävä

Pohtikaa työpaikkakohtaisissa ryhmissä tai yksin mitä työpaikallanne voi oppia

Tehtävä

Millaisia TOP-sopimuksia työpaikallasi on ja miten ne ohjaavat toimintaasi

N Ä Y T T Ä V Ä

Oppiminen työssäoppijan työnä

Työssäoppiminen oppimisen muotona

1. Oppiminen vuorovaikutuksessa toisten kanssa

- toiminta yhdessä erilaisten ihmisten kanssa
- oppiminen tapahtuu tarkkailemalla toisia ja keskustelemalla töistä ja tehtävistä

2. Oppiminen tarkkailemalla tekemistä ja analysoimalla virheitä

- Oppiminen eri aistikanavien kautta
- Henkilökohtaista toimintaa
- Liittyvät työtilanteisiin, joihin tietoisesti hakeudutaan
- Oppiminen tapahtuu virheitä analysoimalla

3. Oppiminen muodollisessa koulutuksessa

- Yksi keskeinen oppimisen lähde
- Virikkeitä työlle
- Kuitenkin epämuodollinen oppiminen työn kannaltatarkoituksen mukaisempi kuin muodollinen koulutustapahtuma

4. Oppiminen muita kouluttamalla ja opastamalla

- Henkilöt joilla katsotaan olevan muita hyödyttävää asiantuntemusta

N Ä Y T T Ä V Ä

Työpaikkaohjaajan tehtävänä on

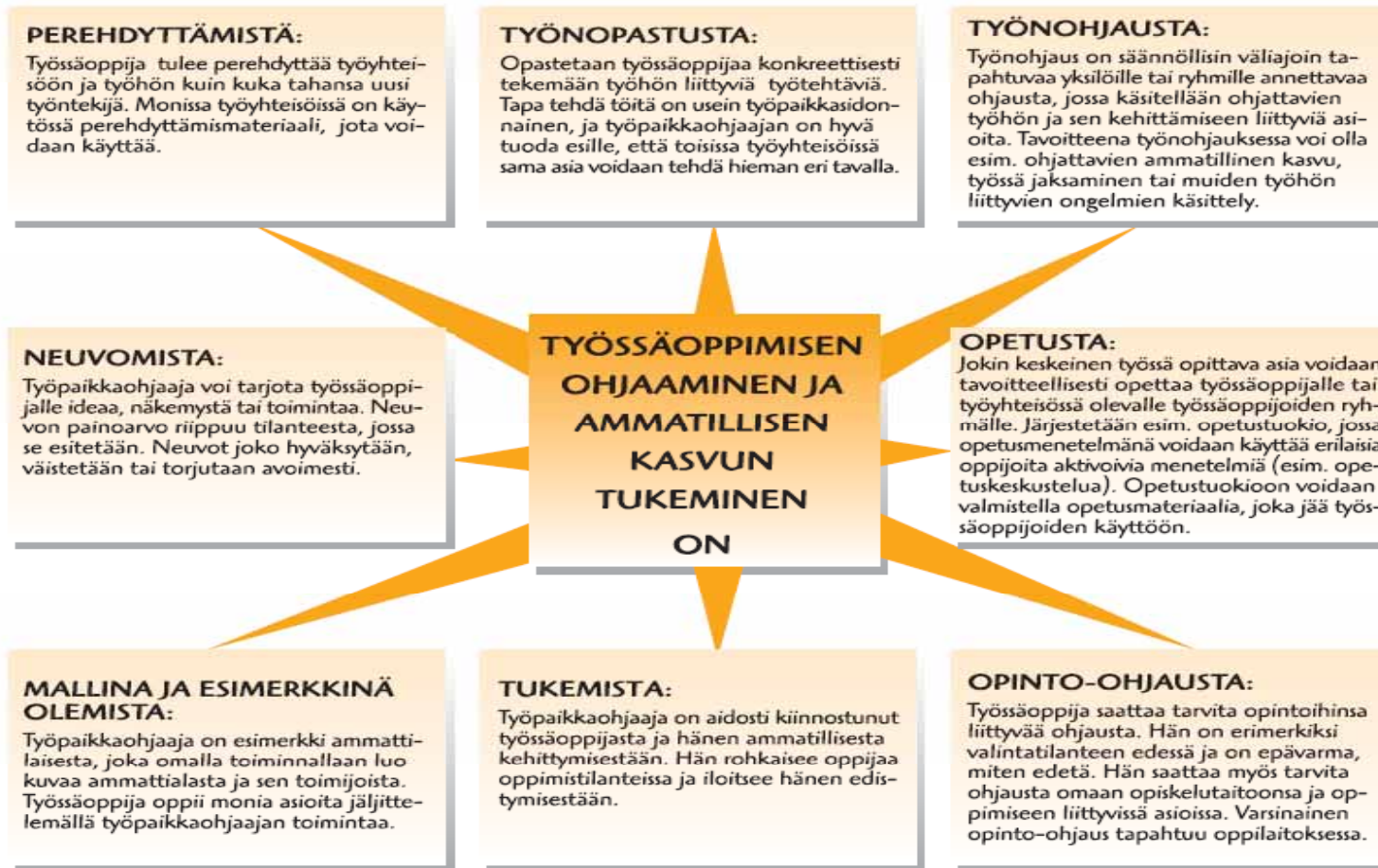
- pyrkiä auttamaan ja edistämään kriittisen ajattelunkehittymistä reflektoinnin avulla.
- auttaa oppijaa tarkastelemaan omaa toimintaansa ja omia uskomuksiaan tekemällä oppijalle kysymyksiä.
- varmistaa, että työssäoppijalla on riittävästi aikaa ja mahdollisuuksia tutkia ja pohtia ajatteluaan ja toimintaansa

Merkitysten pohtiminen ja niistä oppiminen muuttuu vähitellen ammatilliseksi osaamiseksi.

Kuvio 4. Ammatin hallinnan taitotasot (mukaillen Kankaanpää 1987, Dreyfus & Dreyfus 1985, Hätönen 2001).

NÄYTTÄVÄ

Kuvio 5. Työssäoppimisen ohjaamisen tapoja.